

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Gróf Tisza István.

Irtja: Ürmösy Lajos.

Erdély újabb történetét eddigelé csak én irtam meg. Azon kor tanulmánya egészen másként ütött ki, a mint azt a közvélemény ítélte meg. A szereplő férfiakat és különösen Kemény Ferencz bárót, egészen más világításban mutattam be, miként azt az elfogult közvélemény tevő.

És ennek a nyitja az, hogy a történeti munkák irásánál, a hideg-bonczoló ész működik, amely a pártatlan igazság fegyverét használja.

A pártoskodás — elvakult!... Dicsőít oly személyeket, kik a történelemben lesújtó ítéletet kapnak. Kárhóztat a párt-düh oly személyeket, a kiknek a történelem az elismerés koszoruját nyújtja.

És ki tagadhatja, hogy a történelem ítélkezik helyesen s nem a napi politikai áradat.

Tisza István gróf azon férfiak közé tartozik, a kik iránt megoszlanak a vélemények. Vannak hívei és teménten ellenese. Ez utóbbiak száma nagyobb, mint az őt megértők száma. A közvélemény egy része nem tartja őt magyar nemzeti államférfiúnak. Hanem a felülről jövő kívánságok teljesítőjének.

Itt van az óriási tévedés.

Tisza István gróf magyar nemzeti államférfi. De épp ezért nem áldoz a tulradikalizmus oltárán, amely nem válik a magyar érdekek előnyére.

A Deák kiegyezésének föltétlen híve!... Ezen tágitani nem akar, de összebb vonni sem az ország rovására. És így nincs szüksége neki Bécs irányadó köreire figyelni, mert a Deák szellemében áll a 67-es alapon.

A 67-es alap pedig az ország érdeke beláthatatlan időkig. És így gáncs nem érheti az oly magyar államférfiut, a ki kitar a dualizmus mellett. Ez bizony nem minősíthető a fölfelé való hajlongálásnak.

És már a magyar parlamentarizmus megmentése érdekében tett eljárása is épp az ország erősítésére szolgál, mert minél munkaképesebb a magyar parlament, annál erősebben állhat ellen

minden felsőbb nyomásnak és védekezhetik az osztrákok tulkapása ellenében.

Tisza István gróf tehát magyar nemzeti államférfi, a nemzeti kívánalmakat figyelembe veszi ott, ahol az nem megy a tulzásba. És nem egy nemzeti kívánatot vitt át, és viszont a mérlegbe veté tiltakozó szavát, ha az ország önállása rovására történt az osztrák kormány részéről.

Tiszában nagyban ki van fejlődve a magyar nemzeti érzület. De ezt összegegyezteteti a higgadt mérlegeléssel. A népszerűséget soha nem vadásza, nem vette igénybe a jelszavakon való lovaglást.

Ezért a természetéért nem tudott az általános népszerűségre szert tenni. De annál erősebben ragaszkodik hozzá a közvélemény józanabb része. Álljon is soká Magyarország élén, a magyar történelem méltányolni fogja kormányzatát és a közügyekbeni szereplését.

Van hatalmas párt a háta megett!... Birja a korona bizalmát!... Birja a közvélemény higgadtabb részének a becsülését. Mehet a nemzeti misszió teljesítésében előre. Az ellene való támadások meg nem ingathatják az ország érdekében teendő lépteiben.

Állandó híve vagyok a nagy magyar államférfiúnak, a név nélküli ezikkezést ezuttal kivételesen mellőzöm. Lapunk részéről is üdvözljük Tisza István grófit, mint nagynevű elődje utódját. Most már a nemzeti munkapárt vezetése az ő kezébe jutott, gyümölcsöztesse azt az ország érdekében.

A koalíziós, magyarul mondva álfüggetlenségi fertőtelepről holmi népgyűlési híreket helyeztek el megint a fővárosi lapokban.

Hozzá szoktunk már a hazudozások és a népámitások ilyen módjához. Sokszor rápírtottunk az ámitókra, hogy miként élnek vissza a polgárok jóhiszeműségével.

Hát ez az újabb hivatalan **tolakodásuk** sem lep meg a kerületben senkit. 20—30 botrányhajhász az egész választókerület nevében merészel beszélni!

Csak „nép”-gyűlésezzenek, ordítsanak. Az nekik való. A józan választó polgárság nem lehet ott jelen, ahol mosdatlan szájjal piszkolódásokat kiabálnak.

POLITIKAI HIREK.

Ő felsége Lukács László ajánlatára Tisza István gróf házelnököt miniszterelnökké deignálta. Tisza István a királyi kihallgatás után nyomban megalakította a miniszteriumot. E szerint:

Miniszterelnök: Tisza István gróf.

A király személye körüli miniszter: Burián István báró.

Belügyminiszter: Sándor János.

Honvédelmi miniszter: Hazai Samu báró.

Kereskedelmi miniszter: Beöthy László.

Pénzügyminiszter: Teleszky János.

Földművelési miniszter: Ghillány Imre báró.

Igazságügyminiszter: Balogh Jenő.

Közülatási miniszter: Jankovich Béla.

Horvát tárczanélküli miniszter: Tisza István gróf.

Az új miniszterium szerdán teszi le esküjét és csütörtökön bemutatkozik a képviselőházban.

A szövetségelt ellenzék vezérlőbizottságot alakított, Kossuth és Justh nélkül.

VÁRMEGYEI ÉLET.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

E. hó 11-én Szász József főispán elnökelete alatt tartott gyűlésen jelen voltak a választott tagok közül Gáspár János, Török Bertalan, Márk Izidor, dr. Müller Jenő, Zeyk Dániel.

Br. Bánffy Kázmír alispán jelentése szerint a közigazg. ügymenet rendes. Jelenti, hogy új községi helynévtáblákat rendelt. Megvizsgálta a nagyenyedi és tövisi főszolgabírói hivatalokat és példás rendet talált. Rendeletet adott, hogy a takarmány, szalma és cséplendő gabona helyei a községeken kívül jelöltessenek ki. A Maros és Küküllő folyókban, s általában az élő vizekben való kenderáztatást eltiltotta. Dr. Müller Jenő kéri, hogy indokolt felebbezések eseteiben a II. foku határozatok alapos indoklással ellátva adassanak ki. Fodor Mihálynak a megyei árvaszék elleni panasza a megejtett részletes vizsgálat szerint alaptalan lévén, elutasítatik.

Dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyző előterjeszti a m. kir. pénzügyminiszter leiratát, melylyel Beretzky Miksa pénzügyigazgatót súlyos betegsége miatt nyugdíjazta s helyébe Hegedüs Ferenczet nevezte ki. Az új p. ü. igazgatót a főispán üdvözölte, ki halás köszönettel viszonzta.

A fegyelmi választmányba rendes tagul

Nehéz János kir. tanfelügyelő, helyettesül Hegedűs Ferencz választották meg. Csombord községnél a Maroshid partbiztosításához az utalvány terhére 8700 kor. szavaztatott meg.

Cirner Ákos aljegyző utmunka és utadó ügyeket adott elő, br. Daniel Lajos és dr. Enyedi Jenő gyakornokok kisebb ügyeket referáltak. Dr. Jeney Elek elnök jelentése szerint az árvászéki ügymenet rendes.

Dr. Doboz Vilmos főorvos jelenti, hogy májusban az egészségügyi állapot kedvező volt. Hevenyfertőző betegségek közül rousoláló toroklob, vörheny, kanyaró, hökhurut, járványos fültömrigylob fordult elő. 454 beteg közül 36 halt meg (főleg kanyaróban 251). Tövisen és Buzásbocsárdon az iskolák bezártak. Született 725, meghalt 440 egyén. A megyei kórházban kezeltetett 120 beteg, meghalt 4, ápolás alatt maradt 57.

Daniel Imre kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota rendes.

Hegedűs Ferencz p. u. igazgató jelenti, hogy 1991.390 K. 98 fill. egyenes adóból májusban befolyt 128.334 K., ez évben: 384.378 K. Hátralék 1.607.012 K. 98 fill. Ezenkívül 49 ügyet adott elő.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy több iskolát látogatott meg. Oszszal a nagy sár miatt sok iskolában csak november-decemberben kezdődött a tanítás, mégis a legtöbb falusi gör. kath. és gör. kel. iskolában már május első felében befejezték a tanítást, miért is rendeletet adott ki. Czintoson és Szarvaspatakon állami iskola szerveztetett, Miriszlón pedig óvoda. Vizaknán új iskola-terv lett készítve, a régi épületek pedig mind lebontatnak.

Albert Ivan kir. épít. hiv. főnök jelenti, hogy az utak megfelelő karban voltak. Gyulafehérvárt az artéri vasuti hid befejezés alatt áll. A gyulafehérvár—abrudbányai ut átkelési szakaszán állandó burkolat készül. Épül a törv. hatósági úthálózat több szakasza. A vézai hid vasbeton szerkezete megépült.

Székely Károly áll. főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy kielégítő.

Vármegyei közgyűlés. Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága e hó 20-án, pénteken, délelőtt 10 órától kezdve rendkívüli közgyűlést tart a vármegye székházában. Az 58 pontból álló tárgysorozat nevezetesebb pontjai ezek: Jelentés a közigazgatás 1912. állapotáról. A nagyenyedi honvéd laktanya építésének ügye. A vármegyei ebtartási szabályrendelet, — a vármegyei közoktatók 1914. évi költségvetésének módosítása, s több községi ügy.

A közigazgatás reformja. A belügyminiszter körrendeletben közölte a törvényhatóságokkal, hogy a vezetés alatt álló minisztérium kebeléből egyes törvényhatóságokba bizottságot küldi ki a végből, hogy az a közigazgatás rendezéséhez szükséges előmunkálatokhoz a kívánt adatokat és ismereteket a helyszínen közvetlen tapasztalatból gyűjtse össze, s egyidejűleg a közigazgatási eljárást, az ügyvitelt és a pénzkezelést is minden vonatkozásban vizsgálat tárgyává tegye.

A főispánok és a hivatalvizsgálat. A belügyminiszter a hivatalvizsgálatok tárgyában körrendeletet intézett a főispánokhoz az iránt, hogy a főispáni hivatalvizsgálatok minél alaposabbak legyenek. A főispánok e

vizsgálatok körül felmerülő költségeinek fedezésére már az 1913. évi költségvetésbe vett fel a belügyminiszter egy tételt és a szóbanforgó körrendeletében felhívja a főispánokat, hogy a helyszíni vizsgálatokat feltétlenül és minden körülmények között évenként teljesítsék. A körrendelettel kapcsolatos utmutatás részletesen felöleli a városi, a községi és a járási közigazgatás vizsgálásánál figyelembe veendő összes lényeges mozzanatokat. Céljük az, hogy a főispán a fontosabb közigazgatási törvények végrehajtásának módját és szakszerűségét, a követt elvek egységes alkalmazását, a közérdeknek és a jogos magánérdeknek s a felek érdekeinek szigorú érvényesítését, a városokban és a községekben a gazdasági fejlődés és az észszerű gazdalkodás gyakorlati szempontjait tekintse a közigazgatás különböző ágjainak megvizsgálásánál irányadóknak.

A Tűzoltó-Egyesület 40 éves jubileuma.

Tűzoltó-Egyesületünk folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor tartotta meg fennállásának 40 éves évfordulóját a vármegye székháza dísztermében a hatóságok, idegen testületek s a város lakosainak nagy érdeklődése mellett.

Ott voltak báró Bánffy Kázmír alispán és dr. Inczedy-Joksmán Ödön vm. főjegyző vezetése alatt a vármegye tisztviselői kara, az alvinczi (Horváth Győző) és zalatnai (Szóke György) tűzoltótestületek parancsnokai, a különböző egyházak, testületek, tanintézetek, iskolák képviselői, kik a tűzoltászat humánus és magas szociális intézménye iránt érdeklődnek. Az érdeklődés szép és dicsőre méltó tanujelének megnyilvánulását láttuk a dr. Szlávik Imréné és Özv. Sebestyén Sándorné igazgatónők vezetése alatt megjelent polgári és elemi leányiskola tantestületében, a mely testület megjelenésével symbolumként idézte szemünk elé a történelmi kor ama nagy asszonyait, a kik érdeklődtek mindazok iránt, a mi a haza jólétének előmozdítására szolgáltak.

A diszközgyűlést Székely Ödön parancsnok-elnök nyitotta meg az Egyesület 40 évi működésének rövid ismertetésével, mely után az ünnepegy kimagasló pontja következett, a királyi és Országos Szövetségi érmek kiosztása. (A királyi és orsz. szöv. érmekre jogosultak névsorát lapunk múlt számában közöltük.)

A királyi érmeket vármegyénk főispánjának megbízásából Tóbis Jenő városi tanácsos buzdító beszéd kíséretében — a közönség eljenzése közepette — tűzte fel azon veterán tűzoltók keblére, a kik a tűzoltászat terén odaadó és önzetlen munkálkodásukkal 25 éven át becsülettel működtek.

Az Orsz. Szövetségi érmeket Székely Ödön parancsnok tűzte fel azoknak, a kik 5, 10, 15, 20 és 30 éven át szolgáltak. Az érmek feltűzése után Székely Ödön mondott lelkesítő beszédet a kitüntetettekhez, melylyel a diszközgyűlés véget ért.

Közgyűlés után az ünnepeleket és vendégek a Szeidl-szállóban rendezett közebédre vonultak, mely lelkes hangulat után a késő délutáni órákban ért véget. A közebédén pohárköszöntőt mondtak: Tóbis Jenő — Ó Felségére; Székely Ödön — báró Bánffy Kázmírra és Inczedy-Joksmán Ödönre; Elek Viktor a város tisztviselő karára: dr. Inczedy-Joksmán Ödön az egyesület parancsnokaira; Papp János

az egyesület tagjaira; Bakcsi Sándor a jelen volt vendégekre. Pohárköszöntőt mondtak még dr. Müller Zoltán, Winkler Albert, Molnár Károly, dr. Asztalos Kálmán, Horváth Győző, Szóke György és Spangenberg Gyula.

Este 8 órakor műkedvelői előadással egybekötött táncmulatság volt, melyet Torkos László: Hármas szövetség című 1 felvonásos vígjátéka nyitott meg. Szereplői: Dancs Annuska (Kamilla), Dezső Juliska (Olga), Farnos Olga (Piroska) és Bartsch József (Ratfalvi Zoltán) voltak. Ami a szereplőket illeti, mindannyian kitűnők voltak.

Ezután dr. Berze Nagy Jánosné szavalta el a „Kvartélyozás” című költeményt nagyon hatásosan (kár, hogy a szerzőjét nem tudjuk biztosan, de úgy véljük, hogy dr. B. N. J.); melyet Horváth Győző cigánykísérettel való éneke követett, ki énekével és hegedűjátékával a közönséget teljesen lebilincselte.

A estély fénypontja Ábrányi Emil: A végrehajtó című 1 felv. vígjátéka volt, a mennyiben szereplői kivétel nélkül elsőrangú műkedvelők voltak. Dr. Berze Nagy Jánosné (özv. Majorne) játékában természetesen, mozdulatában kecses, előadásában közvetlen, nagyon otthonos; ugylátszik nemcsak a vig pajzán, hanem a drámai szerepekben is ragyog tehetsége. Farnos Ella (Birike, fogadott leánya), Farnos Piroska (szakacsno) játéka meggyerő volt, szerepükbe belelétek magukat. Dr. Enyedi Jenő (Fehérvári Nándor ügyvéd) és Felméri Sándor (Csabay Gáspár, végrehajtó) szerepében kifogástalan volt; nyugodt lélekkel mondhatjuk már kész művészek. Benkő Ferencz (Koppacs Ferencz, irnok) és Szondy György (Szaday Lajos, tanárjelölt) játéka meggyerő, mindkettőnek arczjátéka oly kitűnő volt, hogy a közönséget is nevetésre kényszerítették.

Előadás után reggelig tartó táncmulatság volt.

Ez az egyesület története vazlatosan ismertetve a következő:

Néhai Incze Sámuel volt az, ki az 1870-es évek elején magán kezdeményezéssel agitál a tűzoltóság mellett. 1873. április 13-án aztán megalakul az egyesület Imre Ferencz parancsnoksága alatt. A parancsnok még abban az évben meghal. Az egyesület élére Diemar Károly áll, ki ma is él mint ny. főgyéshelyettes Budapesten. Csodás lelkesedésre ragadja a várost. 281 tag lép be, egy év alatt 4760 koronát szereznek, egy év múlva erdélyi szövetség alakulására gyűjték össze hazarészünk egyesületeit. A dicső kezdet 5 év alatt hanyatlásnak indul. 1878-ban csak Csató János parancsnok s utána Veress Gábor tartják benne a lelket; míg a működő tagok száma végül az egyesület fentartása minimális törvényes számráa olvad le.

A hanyatlás oka személyi kicsinyeskedések s politikai háttér. E bajok közt a második évtized biztató munkájára Vajna Károly teszi a kezét. Programja szép. A humánus egyesület segélyével a társadalmi ellentéteket elenyésztetni. Az ő nyomain halad e tized kiváló parancsnoka Kovács Gyula, ki művész volt a polgárok szívét megnyerni s liberális, a hatóság messzemenő támogatását az egyesület részére biztosítani.

A nyolczvanas évek elejére esik a tűzoltók felmentése közmunka és katonatartás alól,

Kovács Gyula után Ugerpek Miklós, majd Winkler Albert veszik át rövid időre a vezetést, hogy átadják Lázár Istvánnak, a ki az egyesületi együttérzés fokozásával a 25 éves jubileummal tette nevét feledhetlenné az egyesület évkönyvében.

Lázár után Horváth Miklós halad a jól vert nyomokon, kitől Papp János veszi át a vezényletet, hogy a gyakorlatokban, szerelvényekben való elmaradottság helyébe a modern tűzoltás feltételeit beállítsa az egyesületben fegyelem és adminisztráció tekintetében reform kort teremtsen. Erdemei eléggé el nem ismerhetők! Papp János után Székely Ödön vezeti 7-ik éve az egyesületet s várja a kor haladásával együtt járó szebb jövőt, melyben az anyagi támogatás megfelelő legyen s ennek hiánya ne bénítsa a szakszerű munkásságot.

HIREK.

— **Bérmálás Nagyenyeden.** Gróf Majláth Gusztáv Károly, v. b. t. tanácsos, erdélyi róm. kath. püspök ő méltósága e hó 14-én, szombaton reggel 8¹/₂ órakor érkezik a kolozsvári gyorsvonattal városunkba. Fogadására megjelennek a vasuti állomáson a plébános és a főgondnok vezetésével az egyháztanács tagjai és az Oltáregyesület választmányja az elnöknő vezetésével.

A püspök a vasutól egyenesen a fegyintézetbe megy és ott délelőtt szt. misét mond és bérmál. A fegyintézeti főbejáró előtti diszkapunál a fegyintézet igazgatója és tisztikara fogadják.

Délután fel 4 órakor a középiskolai tanulókhöz beszédet intéz, utána gyóntatása a híveknek és bérmálendő ifjuságnak. Este 6 órakor litánia.

Vasárnap reggeli 6 órától kezdve szt. misék lesznek minden félórán, s a hívek ez idő alatt gyónásukat végzik és a szent áldozáshoz járulnak.

D. e. 9 órakor püspöki ünnepélyes szt. mise, szt. beszéd és bérmálás.

A főpásztor déli 12 órakor fogadja az oltáregyesület, egyháztanács és az Előre daloskör tisztelgését.

Délután székhelyére Gyulafehérvárra utazik őméltósága; kit szeretettel vár és fogad városunk lakossága.

— **A koronázás évfordulóján** a róm. kath. templomban ünnepi szt. mise és könyörgés tartatott; részt vettek alispánunk vezetésével a megyei, állami és városi hivatalok, s a honvéd tisztikar. — A polgári leányiskolában d. e. 9 órakor iskolai ünnepély volt a koronázás emlékére, a mult számunkban közölt programmal. A növénydekek gondos előkészítésre valló szerepléssel tartották meg ünnepélyüket.

— **A főispán körutja.** Nem egyszer adtunk hírt vármegyénk és Maros-Torda szeretett főispánjának, Szász Józsefnek a marostordai községekben tett látogatásáról, a melyek — mint a marosvásárhelyi „Székely Napló” írja — ma-holnap véget is érnek, a mennyiben a főispán a régeni alsó járás kivételével már csaknem a vármegye összes községeit bejárta és érkezéséhez, idejéhez képest a még meg nem látogatott községeket is felfogja keresni. E látogatások célja az volt, hogy őméltósága személyesen közvetlenül megismerkedjék a vármegyei

intéző körökkel, a törvényhatóság vezető és számottevő embereivel s miközben ez történt, a vármegye közönsége is mindjobban megtanulta ismerni és tisztelni Szász József személyét, ki a látogatások során nemcsak pártkülönbség nélkül tisztelte meg látogatásával a községek vezető embereit, de ép oly szívesen felkereste a vármegye közönségének legegyszerűbb tagjait, mint az udvarházak és kastélyok lakóit s egy-egy látogatása valóságos ünneppé emelkedett, mint pl. Maroshévízen is, a hol szombaton virágcsokrokkal és nemzeti zászlókkal fogadták. Onnan Báuffy-fürdőre rándult ki a főispán és kísérete. Vasárnap Magyarregeben tett látogatásokat, hol Farkas Gyula törv. hat. biz. tag vendége volt. A főispán legközelebbi útja Szováta és a régeni alsó járás községeibe vezet. Vármegyénk főispánja, noha két törvényhatóság vezetésének gondja nehezedik vállára, — elfoglaltsága mellett is időt és fáradságot szakított ahhoz, a mit elődei közül talán senki se cselekedett meg: egész vármegyéjének bejárásához, az összes bizottsági tagok és a vármegyei közönség vezető embereivel való közvetlen megismerkedéséhez s e látogatások gyümölcsei kétségtelenül a köz javára érnek meg, mert hiszen lehet-e a főispáni kormányzat sikerességének biztosabb feltétele, mint a megyei viszonyok és a megyei közönség teljes ismerete, az a már is kialakult, megerősödött köztudat, hogy a vármegye főispánja közvetlen tudója, ismerője állapotainknak, a ki minden kérést meghallgat, minden embert személye szerint értékel és tisztel. Maros-Torda közönsége nemcsak tiszteli és becsüli, de megérti és követi is főispánját a köz javára, az egész vármegye javára. Így érez Alsó-Fehér vármegye közönsége is.

— **A rendőrkapitány itthon.** Incze Miklós rendőrkapitány vasárnap érkezett haza a Budapesten tartott rendőrtisztai oktatótanfolyamról, és Tóbiás Jenő v. tanácsostól, mint helyettesétől átvette hivatala vezetését.

— **Eljegyzés.** Hegyesi Elzát eljegyezte Orbán József Budapesten.

— **Tornász-ünnep.** A Bethlen-kollégium főgimnáziuma ifjuságának tornáünnepélye f. hó 15-én, vasárnap d. u. 4 órakor. Műsor: 1. Szabadgyakorlatok. 2. A mintacsapat versenygyakorlatok a korlaton. 3. Versenyfutás I—IV. o. 4. Rudgrás, sulydobás V.—VIII. oszt. (verseny), kótya III. A), III B) és IV. oszt. 5. Távolugrás V—VII. oszt. 5—5 tanulója (csapatverseny). Határvédő IV. oszt. contra VI. 6. Rudmászás II. A), II. B), III. A), III. B) oszt. 7. Versenyfutás és rudmászás összekötve IV—VII. oszt. 8. Fülelabda-verseny VI. oszt. contra VII. Az ünnepélyre a szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Bérmálendők** jelentkezzenek a plébánia hivatalban, a hol a szükséges felvilágosításokat is megkapják.

— **Földalatti kábelvezeték.** A magyar postakincstár a telefon fejlesztésére évenként nagy befektetéseket tesz, hogy az a közforgalom számára kifogástalan legyen. Városunk telefonhálózata sem bírja már meg a felső vezeték megterhelése nélkül a telefon zavartalan és akadálytalan használatát, minél fogva a postaépülettől kezdve a főterti Winkler-házig a Kossuth-utca gyalogjárója alá földalatti kábelvezeték helyeznek el. Ez lesz a főirányú földalatti vezeték és a Winkler-ház előtt felállítandó kábeltoronyból ágaznak szét a mellékvezetékek. A háztetőkön elhelyezett vezetékek azért megmaradnak.

— **Iskolai vizsgálatok.** A nagyenyedi áll. el. fiúiskolában a tanév végi vizsgálatok június hó 16-án és 17-én tartatnak a köv. sorrendben: június 16-án d. e. 8—10 óráig az I. osztály, d. e. 10—12 óráig a II. osztály, d. u. 2—4 óráig a III. a) osztály, d. u. 4—6 óráig a III. b) osztály. 17-én d. e. 8—10-ig a IV. osztály, d. e. 10—12-ig az V—VI-ig osztály, d. u. 3—6-ig a katonai csapat gyakorlatai és az iskolai év ünnepies bezárása, értesítők kiosztása. A jövő 1913—14. iskolai év f. év szept. 1-én a beiratásokkal kezdődik.

A nagyenyedi közs. jellegű kereskedő-tanonc-iskolában a tanév végi vizsgálatok június hó 14-én szombaton d. u. 3—7 óráig, az iparostanonc-iskolában 15-én d. u. 3—7 óráig a fiúiskolában tartatnak meg. A vizsgálatok befejeztével az érdemsorozatok kiosztatnak, s a tanév ünnepiesen bezáratik. A jövő 1913—14. iskolai év a ker. és iparostanonc-iskolában f. év szept. hó 6-án a beiratásokkal kezdődik.

Az áll. polgári leányiskolában az évről vizsgálatok sorrendje: június hó 13-án d. e. 8 órakor a különböző vallásfelekezetek hittan vizsgája, d. u. 5 órkor az I. a), I. b), II., III. és IV. oszt. tornavizsgája; — 14-én d. e. 8 órakor az I. a) oszt., d. u. 3 órakor az I. b) oszt.; — 16-án d. e. 8 órakor a II. oszt., d. u. 3 órakor a II., III. és IV. oszt. francia; — 17-én d. e. 8 órakor a III. oszt., d. u. 3 órakor a IV. oszt. osztály vizsgája; — 21-én d. e. 8 órakor az I. oszt. magántanulók írásbeli vizsgája; — 22-én 9 órakor évről ünnepély, d. u. 4 órakor kézimunkák, rajzok és bizonyítványok kiosztása; — 23-án d. e. 8 órakor az I. oszt. és 24-én d. e. 8 órakor II., III. és IV. oszt. magántanulók szóbeli vizsgája. A tanulók évközben készített kézimunkái és rajzai június hó 16-án és 17-én az osztályvizsgálatok alatt, 18, 19 és 20-án d. u. 4—6 óráig s az évről ünnepély alkalmával megtekinthetők. — A vizsgák nyilvánosak, azokra az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket ezuton hívja meg az igazgatóság.

Az állami elemi leányiskola vizsgálatainak sorrendje: június 20-án délelőtt 8—10 óráig az I. osztály, 10—12 óráig a II. osztály, délután 2—4 óráig a III. A) osztály, 4—6 óráig a III. B) osztály. Jun. 21-én délelőtt 8—10 óráig a IV. osztály, 10—12 óráig az V—VI. osztály, délután 4 órakor évről ünnepély.

A Tóth-utczai vegyes iskola vizsgálatainak sorrendje: jun. 16-án délelőtt 8—10 óráig az I—II. osztály és 10—12 óráig a III—IV. osztály.

Az állami óvoda nyilvános évről ünnepély július 14-én délelőtt 9—11 óráig lesz.

— **Esküdtársak.** A gyulafehérvári esküdtárséki tárgyalások 2-án vették dr. Borzsovay kir. tsvzéki bíró elnöklété alatt kezdetüket. Az első nap két felmentéssel végződött. Délelőtt Pecséi Lajos szándékos emberölés kísérletével vádolt magyarigeni cipész, délután Puczán György szándékos emberöléssel vádolt konczai földműves bűnyűt tárgyalták. Mindkettőt a kir. törvényszék az esküdték igazmondása alapján jogos védelmet látván fennforogni, felmentette. 3-án az öregyházi Florea-család bünyűt került tárgyalás alá. A törvényszék az esküdték verdiktje alapján szándékos emberölésért Florea Jánost 3 évre, Mihályt 2 és fél évre. Nekifor és Makavejt 2 évre és apát, Miklóst 1 évre ítélte. Azután Fakner János Mosáé és Fakner János az orgonásé vingárdi gazdák bünyűt vették tárgyalás alá. A Rozor György gyulafehérvári apa- és anyagyilkos bünyűt az esküdtársak nem tárgyalhatta, mivel Rozort előbb meggyelől intézetbe szállították.

Izrael Adolfné

vas- és fűszerkereskedése

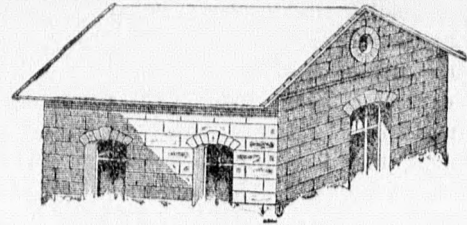
Telefon 21.

Nagyenyed, Főtér.

Telefon 21.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű vas-árúkból és konyhafelszerelési cikkekben; állandó nagy raktárt tart építkezési cikkekben, u. m. Brassói portland-cement, Stokaternád, épület- és butorvasalásokban, mezőgazdasági szerszámokban.

140 14-

Bielm-féle elismert elsőrendű aszfalt, kátrány és bőrfedőlemezek.

Valódi török kasza jóállással.

Hirdetmény.

A Bethlen-kollégium főgimnáziuma és tanító-képző-intézete növendékeinek az 1913-14. iskolai évre szóló konviktusi-élelmezésére árlejtsést hirdetek.

Akik az élelmezést elvállalni óhajtják, erre vonatkozó írásbeli zárt-ajánlatukat, 600 korona bánatpénz csatolásával, folyó évi június 22. déli 12 óráig hozzám nyujtsák be.

Részletes feltételek a kollégium jószágigazgatósági hivatalában megtekinthetők.

Nagyenyed, 1913. június 9.

Rick Béla, jószágigazgató.

166 1-2

HIRDETÉSEKET legjutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő
ki sulyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, keriténövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál ezégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger ezégnél.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.